

disputants-חולקים ♦ **statement-מימרא** ■
 ◇ **נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review**
 < **מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment** >
story-מעשה O **! תירוץ-answer**
 ■ **ראיה-proof** ■

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-האשה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אונן טובל ואוכל את פסחו לערב, אבל לא בקדשים.												■
השומע על מתו והמלקט לו עצמות - טובל ואוכל בקדשים.												■
גר שנתגייר בערב פסח, בית שמאי אומרים: טובל ואוכל את פסחו לערב	[בית שמאי]											◆
הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר.	בית הלל:											◆
מאי טעמא?												^
קא סבר: אנינות דלילה דרבנן, וגבי פסח לא העמידו דבריהם במקום כרת, גבי קדשים - העמידו דבריהם במקום עשה.												! ◇
השומע על מתו וכו'.												■
מלקט עצמות, הא בעי הזאת שלישי ושביעי?												?
אימא: שליקטו לו עצמות.												■
גר שנתגייר וכו'.												■
מחלוקת בערל נכרי:												◇
גזירה שמא יטמא לשנה הבאה, ויאמר: אשתקד מי לא טבלתי ואכלתי - עכשיו נמי אטבול ואוכל, ולא ידע דאשתקד נכרי הוה ולא מקבל טומאה, עכשיו ישראל ומקבל טומאה.	דבית הלל סברי:											◆ ■
לא גזרינן.	ובית שמאי סברי:											◆ ■
אבל ערל ישראל - דברי הכל טובל ואוכל את פסחו לערב, ולא גזרינן ערל ישראל משום ערל נכרי.	[דברי הכל]											◇
לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על ערל ישראל שטובל ואוכל את פסחו לערב, על מה נחלקו - על ערל נכרי, שבית שמאי אומרים: טובל ואוכל את פסחו לערב, ובית הלל אומרים: הפורש מן הערלה כפורש מן ערל הזאה ואימל - העמידו דבריהן במקום כרת, אונן ומצורע ובית הפרס - לא העמידו דבריהן במקום כרת.	תניא נמי הכי, אמר רבי שמעון בן אלעזר: רבא:											■ ◇
ערל												◇
הא דאמרן.												◇
הזאה												◇
הזאה שבות, ואינו דוחה את השבת.	דאמר מר:											◇
איזמל												◇
כשם שאין מביאין אותו דרך רשות הרבים, כך אין מביאין אותו דרך גגות ודרך חצרות ודרך קרפיפות.	דתניא:											◇
אונן												◇
הא דאמרן.												◇
מצורע מאי היא												^ ◇
מצורע שחל שמיני שלו בערב הפסח, וראה קרי בו ביום - טובל ואוכל, אמרו חכמים: אף על פי שטבול יום אינו נכנס - זה נכנס, מוטב יבא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת.	דתניא:											! ◇
דבר תורה אפילו עשה אין בו, שנאמר (דברי הימים ב ט) ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלים בבית ה' לפני החצר החדשה, מאי חצר החדשה - שחדשו בו דבר, ואמרו: טבול יום לא יכנס במחנה לוייה.	ואמר רבי יוחנן:											! ◇
בית הפרס												◇
שבדוקין לעושי פסח, ואין בודקין לאוכלי תרומה.	דתנן: ושון בית שמאי ובית הלל:											◇

♦ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מירא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוק-answer ■ ראייה-proof ■ מירא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוק-answer ■ ראייה-proof	key-מקרא:
--	-----------

Talmud Navigator

פסחים-האשה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ															
מאי בודקין																	
מנפח בית הפרס והולך.	רב יהודה אמר שמואל:																צב:
בית הפרס שנודש טהור.	רב יהודה בר אבוי משמיה דרב יהודה:																צב:
הדרן עלך האשה																	צב:

Talmud Navigator

<p> מִמְרָא-statement ■ קוּשְׁיָא-challenge ? שְׂאֵלָה-question ^ תִּירוּץ-answer ! רְאִיָּה-proof ■ </p>	<p> חֻלְקִים-disputants ◆ נְקוּדָה מְרֻכְזֵית לְסִיכּוּם וְחֻזְרָה-central point for summary and review ◊ מּוֹבָאָה שֶׁל פִּסְקָה קוּדְמַת-insertion of an earlier segment < מְעַשֶׂה-story O </p>
<p>מקרא-key:</p>	

פסחים-מי שהיה		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ															
מימרא	מאן דאמר																
מי שהיה טמא או בדרך רחוקה ולא עשה את הראשון - יעשה את השני.																■	צב: מ
שגג או נאנס ולא עשה את הראשון - יעשה את השני.																■	צב: מ
אם כן למה נאמר טמא או שהיה בדרך רחוקה - שאלו פטורין מהכרת, ואלו חייבין בהכרת.																■	צב: מ
היה בדרך רחוקה, ושחטו וזרקו עליו. רב נחמן אמר הורצה	איתמר: [רב נחמן]														◆	◊	צב: ג
לא הורצה.	רב ששת:														◆	◊	צב: ג
רב נחמן אמר הורצה - מיחס הוא דחס רחמנא עליו, ואי עביד - תבא עליו ברכה.	[רב נחמן]														■	◊	צב: ג
ורב ששת אמר: לא הורצה, מידחא דחיייה רחמנא כטמא.	[רב ששת]														■	◊	צב: ג
מנא אמינא לה	רב נחמן:														■	◊	צב: ג
מי שהיה טמא או בדרך רחוקה ולא עשה את הראשון - יעשה את השני.	דתנן:														■	◊	צב: ג
מכלל דאי בעי - עבד.															■	■	צב: ג
אי הכי, סיפא דקתני: שגג או נאנס ולא עשה את הראשון - יעשה את השני. מדקתני ולא עשה - מכלל דאי בעי עבד, הרי שגג והרי נאנס.	ורב ששת אמר לך:														?	◊	צב: ג
אלא: מזיד קתני בהדייהו, הכא נמי: אונן קתני בהדייהו															■	◊	צב: ג
מתניתין נמי דייקא	רב אשי:														■	◊	צב: ג
אלו פטורין מהכרת, ואלו חייבין בהכרת.	דקתני:														■	■	צב: ג
אהייא?															^		צב: ג
אילימא אשוגג ונאנס															!		צב: ג
שוגג ונאנס בני כרת נניח?															?		צב: ג
אלא לאו - אמזיד ואונן.															!	◊	צב: ג
לעולם אמזיד לחודיה, ובדין הוא דאיבעי ליה למיתנא חייב, והאי דקתני חייבין - אידי דתנא רישא פטורין, תנא סיפא חייבין.	ורב נחמן אמר לך:														?	◊	צב: ג
מנא אמינא לה	רב ששת:														■	◊	צב: ג
נאמר (במדבר ט) טמא ונאמר (במדבר ט) בדרך רחוקה מה טמא שספק בידו לעשות ואינו עושה - אף דרך רחוקה נמי שספק בידו לעשות ואינו עושה.	דתניא: רבי עקיבא:														■	■	צב: ג
רבי עקיבא לטעמיה	ורב נחמן אמר לך:														■	◊	צב: ג
איך שוחטין וזורקין על טמא שרץ.	דקסבר: [רבי עקיבא]														■	■	צב: ג
ואנא סבירא לי כמאן דאמר שוחטין וזורקין על טמא שרץ.	[רב נחמן]														■		צב: ג
אלו שעושים את השני: הזבין והזבות, המצורעין והמצורעות ונדות ובוועלי נדות, והיולדות, השוגגין והאנוסין והמזדיין, וטמא, ושהיה בדרך רחוקה	תנו רבנן:														■	◊	צב: ג
אם כן למה נאמר טמא															■		צב: ג
למה נאמר? דאי בעי למיעבד בראשון לא שבקינן ליה															?		צב: ג
אלא: אם כן, למה נאמר בדרך רחוקה - לפטור מן הכרת, וכמאן דאמר הורצה.															■	◊	צב: ג
אשה בשני מי מחייבא?															?		צב: ג

Talmud Navigator

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
יכול לא יהו עושין את השני אלא טמא נפש ושהיה בדרך רחוקה, זבין ומצורעין ובוועלי נדות מנין - תלמוד לומר (במדבר ט) - איש איש	והא תניא:								◊	◊		
לא קשיא, הא - רבי יוסי, הא - רבי יהודה ורבי שמעון.									!	◊		
חייב כרת על הראשון, וחייב כרת על השני דברי רבי.	תנו רבנן: [רבי]								◊	◊		
חייב כרת על הראשון, ופטור על השני.	רבי נתן:								◊	◊		
אף על הראשון אינו חייב כרת אלא אם כן לא עשה את השני.	רבי חנניא בן עקיבא:								◊	◊		
ואזדו לטעמייהו										■		
גר שנתגייר בין שני פסחים, וכן קטן שהגדיל בין שני פסחים - חייב לעשות פסח שני, דברי רבי.	דתניא: [רבי]								◊	■	■	◊
כל שזקוק לראשון - זקוק לשני, כל שאין זקוק לראשון - אין זקוק לשני.	רבי נתן:								◊	■	■	◊
במאי קמיפלגי?										^		
שני רגל בפני עצמו הוא	רבי סבר:								◊	■	!	◊
שני תשלומין דראשון הוא, תקוני לראשון לא מתקין ליה.	רבי נתן סבר:								◊	■	!	◊
שני תקנתא דראשון הוא.	רבי חנניא בן עקיבא סבר:								◊	■	!	◊
ושלשתן מקרא אחד דרשו: (במדבר ט) והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה.										■		◊
(במדבר ט) וחזל לעשות הפסח ונכרתה - דלא עבד בראשון, אי נמי (במדבר ט) קרבן ה' לא הקריב במעדו - בשני.	רבי סבר:									■	■	◊
וממאי דהאי חטאו ישא כרת הוא?										◊		
מגדף היינו מברך השם, וכתוב במברך את השם (ויקרא כד) ונשא חטאו, וגמר האי חטאו דהכא מחטאו דהתם, מה להלן כרת - אף כאן נמי כרת.	קסברי: [רבי]									!		◊
(במדבר ט) וחזל לעשות הפסח ונכרתה, דהאי כי לשון דהא הוא, והכי קאמר רחמנא: דהא קרבן ה' לא הקריב במעדו בראשון.	ורבי נתן סבר:									■	■	◊
האי חטאו ישא מאי עביד ליה?										◊		
מגדף לאו היינו מברך את השם, וגמר האי חטאו דהתם מהאי חטאו דהכא, מה הכא כרת - אף התם כרת.	קסברי: [רבי נתן]									■	!	◊
וחזל לעשות הפסח ונכרתה, אי קרבן ה' לא הקריב במעדו בשני.	רבי חנניא בן עקיבא סבר:									■	■	◊
והאי חטאו ישא מאי עביד ליה?										◊		
כדאמרן.										!		
הלכך: הויד בזה ובזה - דברי הכל חייב, שגג בזה ובזה - דברי הכל פטור	[דברי הכל]										■	◊
הויד בראשון ושגג בשני - לרבי ולרבי נתן מחייבי	[לרבי ולרבי נתן]										■	◊
פטור.	לרבי חנניא בן עקיבא:										■	◊
שגג בראשון והויד בשני - לרבי חייב	[לרבי]										■	◊
פטור.	לרבי נתן ולרבי חנניא בן עקיבא:										■	◊
איזו היא דרך רחוקה? מן המודיעים ולחוץ, וכמתה לכל רוח, דברי רבי עקיבא.	[רבי עקיבא]										■	מ
מאיסקופת העורה ולחוץ.	רבי אליעזר:										■	צג

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 ■ מקרא-key

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
לפיכך נקוד על (במדבר ט) ה', לומר לא מפני שרחוק ודאי, אלא מאיסקופת העזרה ולחזין.	אמר ליה רבי יוסי:											■
מן המודיעים לירושלים חמשה עשר מילין הויא.	עולא:											◇
סבר לה כי הא דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:												■
כמה מהלך אדם ביום - עשרה פרסאות	[רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן]											■
מעלות השחר ועד הנץ החמה חמשת מילין, משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים חמשת מילין. פשו לה תלתין. חמיסר מצפרא לפלגא דיומא, וחמיסר מפלגא דיומא לאורתא.												◇
עולא לטעמיה												■
אי זה הוא דרך רחוקה - כל שאין יכול ליכנס בשעת שחיטה.	דאמר עולא:											◇
מעלות השחר עד הנץ החמה - חמשת מילין.	אמר מר:											◇
מנא לך?												^
דכתיב (בראשית יט) וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים וגו' וכתיב (בראשית יט) השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה												!
לדידי חזי לי ההוא אתרא, והויא חמשה מילין.	ואמר רבי חנינא:											!
איזה הוא דרך רחוקה - כל שאין יכול ליכנס בשעת שחיטה.	גופא, אמר עולא:											◆
כל שאין יכול ליכנס בשעת אכילה.	רב יהודה:											◆
לדיך קשיא, ולרב יהודה קשיא.	רבה לעולא:											⚡
לדיך קשיא דאמרת כל שאין יכול ליכנס בשעת שחיטה - והא טמא שרץ, דאין יכול ליכנס בשעת שחיטה, וקאמרת שוחטין וזורקין על טמא שרץ.												⚡
ולרב יהודה קשיא: דאמר: כל שאין יכול ליכנס בשעת אכילה, והא טמא שרץ דיכול ליכנס בשעת אכילה, וקאמר אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ												⚡
לא לדידי קשיא ולא לרב יהודה קשיא: לדידי לא קשיא: דרך רחוקה לטהור, ואין דרך רחוקה לטמא. לרב יהודה לא קשיא: טמא שרץ רחמנא דחייא, דכתיב (במדבר ט) איש איש כי יהיה טמא לנפש, מי לא עסקינן שחל שביעי שלו להיות בערב הפסח, ואפילו הכי אמר רחמנא לידחי.	אמר ליה: [עולא]											!
היה עומד חוץ למודיעים ויכול ליכנס בסוסים ובפרדים, יכול יהא חייב - תלמוד לומר (במדבר ט) ובדרך לא היה, והלה היה בדרך.	תנו רבנן:											■
היה עומד לפניו מן המודיעים ואין יכול ליכנס מפני גמלים וקרונות המעכות אותן, יכול לא יהא חייב - תלמוד לומר ובדרך לא היה - והרי לא היה בדרך.												■
שיתא אלפי פרסי הוי עלמא, וסומכא דרקיעא אלפא פרסי, חדא גמרא וחדא סברא.	רבא:											■
סבר לה כי הא דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:												■
כמה מהלך אדם בינוני ביום - עשר פרסאות.	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											■
מעלות השחר ועד הנץ החמה חמשה מילין, משקיעת החמה עד צאת הכוכבים חמשה מילין, נמצא עוביו של רקיע אחד מששה ביום.												■
עוביו של רקיע אחד מעשרה ביום, תדע, כמה מהלך אדם בינוני ביום - עשר פרסאות, ומעלות השחר עד הנץ החמה ארבעת מילין, משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים ארבעת מילין, נמצאת עוביו של רקיע אחד מעשרה ביום.	מיתיבי, רבי יהודה:											⚡
תיובתא דרבא, תיובתא דעולא תיובתא.												■
לימא תיהוי תיובתא דרבי יוחנן?												^
אנא ביממא הוא דאמרי, ורבנן הוא דקא טעו, דקא חשבון דקדמא וחשוכא.	אמר לך: [רבי יוחנן]											!
לימא תיהוי תיובתא דרבי חנינא?												^

Talmud Navigator

מימרא-statement **■**
 קושיא-challenge **⚡**
 שאלה-question **^**
 תירוץ-answer **!**
 ראיה-proof **■**
 חולקים-disputants **◆**
 נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review **◇**
 מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment **<**
 מעשה-story **O**
 מקרא-key **■**

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
לא, (בראשית יט) ויאיצו שאני.												◇
מצרים היא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה, ומצרים אחד מששים בכוש, וכוש אחד מששים בעולם, ועולם אחד מששים בגן, וגן אחד מששים בעדן, ועדן אחד מששים בגיהנם, נמצא כל העולם כולו ככסוי קדירה לגיהנם.	תא שמע:											⚡
תיובתא.												■
כל הישוב כולו תחת כוכב אחד יושב, תדע, שהרי אדם נותן עינו בכוכב אחד, הולך למזרח - עומד כנגדו, לארבע רוחות העולם - עומד כנגדו. מכלל דכל הישוב כולו תחת כוכב אחד יושב.	תא שמע, דתנא דבי אליהו, רבי נתן:											⚡
תיובתא.												■
עגלה בצפון ועקרב בדרום, וכל הישוב כולו אינו יושב אלא בין עגלה לעקרב, וכל הישוב כולו אינו הוה אלא שעה אחת ביום, שאין חמה נכנסת לישוב אלא שעה אחת ביום, תדע, שבחמש חמה במזרח ובשבע חמה במערב, חצי שש וחצי שבע חמה עומדת בראש כל אדם.	תא שמע:											⚡
תיובתא.												■
מה תשובה השיבתו בת קול לאותו רשע בשעה שאמר (ישעיהו יד) אעלה על במתי עב אדמה לעליון, יצתה בת קול ואמרה לו: רשע בן רשע - בן בנו של נמרוד הרשע, שהמריד את כל העולם כולו עלי במלכותו, כמה שנותיו של אדם - שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה. שנאמר (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה, מן הארץ עד לרקיע - מהלך חמש מאות שנה, ועוביו של רקיע מהלך חמש מאות שנה, ובין רקיע לרקיע מהלך חמש מאות שנה, וכן בין כל רקיע ורקיע, (ישעיהו יד) אך אל שאול תורד אל ירדתי בור.	תא שמע, דאמר רבן יוחנן בן זכאי:											⚡
תיובתא.												■
חכמי ישראל אומרים: גלגל קבוע ומולות חוזרין, וחכמי אומות העולם אומרים: גלגל חוזר ומולות קבועין.	תנו רבנן:											◇
תשובה לדבריהם - מעולם לא מצינו עגלה בדרום ועקרב בצפון.	רבי:											⚡
ודילמא כבוצינא דריחיא, אי נמי - כצינורא דדשא.	מתקף לה רב אחא בר יעקב:											!
חכמי ישראל אומרים: ביום חמה מהלכת למטה מן הרקיע, ובלילה למעלה מן הרקיע, וחכמי אומות העולם אומרים: ביום חמה מהלכת למטה מן הרקיע, ובלילה למטה מן הקרקע.												■
ונראין דבריהן מדברינו, שבים מעינות צונגין ובלילה רותחין.	רבי:											◇
בימות החמה חמה מהלכת בגובה של רקיע, לפיכך כל העולם כולו רותח ומעינות צונגין, בימות הגשמים חמה מהלכת בשיפולי רקיע, לפיכך כל העולם כולו צונן ומעינות רותחין.	תניא, רבי נתן:											◇
בארבעה שבילין חמה מהלכת - ניסן אייר וסיון מהלכת בהרים כדי לפשר את השלגין, תמוז אב ואולול מהלכת בישוב כדי לבשל את הפירות, תשרי מרחשון וסליו מהלכת בימים כדי ליבש את הנהרות, טבת שבט ואדר מהלכת במדבר שלא ליבש את הזרעים.	תנו רבנן:											◇
מאיסקופת כל.	רבי אליעזר:											■
ואף על גב דמצי עייל, ולא אמרינן ליה קום עייל.												◇
ערל שלא מל ענוש כרת דברי רבי אליעזר.	והתניא:											⚡
דרך רחוקה לטהור ואין דרך רחוקה לטמא.	אביי:											!
תנאי היא.	רבא:											!
נאמר ריחוק מקום בפסח, ונאמר ריחוק מקום במעשר, מה להלן חוץ לאכילתו - אף כאן חוץ לאכילתו.	דתניא, רבי אליעזר:											◆
חוץ לעשייתו.	רבי יוסי בר רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר:											◆
בטמאים - הלך אחר רוב העומדין בעזרה.	כמאן אזלא הא דאמר רבי יצחק בר רב יוסף:											^
כמאן - כרבי יוסי בר רבי יהודה שאמר משום רבי אליעזר.												!
לפיכך וכו'.	אמר לו רבי יוסי:											■

Talmud Navigator

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

פסחים-מי שהיה	מימרא	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ														
		תניא, רבי יוסי הגלילי:															צד:
	דרך שומע אני מהלך שנים או שלשה ימים, כשהוא אומר (במדבר ט) ובדרך לא היה - מגיד שמאסקופת העזרה ולחונן קרוי דרך.																צד:
	מה בין פסח הראשון לשני? הראשון אסור בכל יראה ובל ימצא, והשני חמץ ומצה עמו בבית.																צד:
	הראשון טעון הלל באכילתו, והשני אינו טעון הלל באכילתו.																צד:
	זה וזה טעון הלל בעשייתן																צד:
	ונאכלין צלי על מצה ומרורים																צד:
	ודוחין את השבת.																צד:
	(במדבר ט) ככל חקת הפסח יעשו אתו - במצוה שבגופו הכתוב מדבר, מצוה שעל גופו מנין - תלמוד לומר (במדבר ט) על מצות ומררים יאכלהו, יכול אפילו מצות שלא על גופו - תלמוד לומר (במדבר ט) ועצם לא ישברו בו, מה שבירת העצם מיוחד - מצוה שבגופו, אף כל מצוה שבגופו.	תנו רבנן: [ת"ק]															צד:
	(במדבר ט) יעשו אתו - במצות שבגופו הכתוב מדבר.	איסי בן יהודה:															צד:
	יכול אף מצוה שלא על גופו.	אמר מר:															צד:
	הא אמרת במצוה שבגופו הכתוב מדבר																צד:
	הכי קאמר: השתא דאמרת על מצות ומררים יאכלהו, אלמא יעשו אתו לאו דוקא הוא, אימא הוה ליה כפרט וכלל, ונעשה כלל מוסיף על הפרט, ואפילו כל מילי נמי - קא משמע לן.																צד:
	איסי בן יהודה, האי עצם מאי עביד ליה?																צד:
	מיבעי ליה לאחד עצם שיש בו מוח ואחד עצם שאין בו מוח.	[איסי בן יהודה]															צד:
	ורבנן האי יעשו אתו מאי עביד ליה?																צד:
	מיבעי ליה: שאין שוחטין את הפסח על היחיד, דכמה דאפשר לאהדורי מהדרינן.	[רבנן]															צד:
	ככל חקת הפסח יעשו אתו יכול כשם שהראשון אסור בכל יראה ובל ימצא, כך שני אסור בכל יראה ובל ימצא - תלמוד לומר על מצות ומררים יאכלהו.	תנו רבנן:															צד:
	ואין לי אלא מצות עשה, מצות לא תעשה מנין - תלמוד לומר (במדבר ט) לא ישאירו ממנו עד בקר.																צד:
	ואין לי אלא מצות לא תעשה שניתק לעשה, מצות לא תעשה גמור מנין - תלמוד לומר (במדבר ט) ועצם לא ישברו בו.																צד:
	מה הפרט מפורש - מצות עשה, ולא תעשה שניתק לעשה, ולא תעשה גמור - אף כל מצות עשה, ולא תעשה שניתק לעשה, ולא תעשה גמור.																צד:
	בכלליה דמצות ומררים מאי קא מרבי - צלי אש, בפרטיה מאי ממעיט ליה - השבתת שאור. איפוך אנא?																צד:
	מצוה דגופיה עדיף.																צד:
	בכלליה דלא ישאירו ממנו עד בקר מאי קא מרבה ליה - לא תוציא ממנו, בפרטיה מאי קא ממעט ליה - לא יראה ולא ימצא. איפוך אנא?																צד:
	מצוה דגופיה עדיף.																צד:
	בכלליה דעצם לא ישברו בו מאי קא מרבה - (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, בפרטיה מאי קא ממעט - (שמות לד) לא תשחט על חמץ דם זבחי. איפוך אנא?																צד:
	מצוה דגופיה עדיף.																צד:
	הראשון טעון הלל באכילתו וכו'.																צד:
	מנא הני מילי?																צד:
	אמר קרא (ישעיהו לו) השיר יהיה לכם כליל התקדש חג, לילה המקודש לחג - טעון הלל, לילה שאין מקודש לחג - אין טעון הלל.	רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק:															צד:

<p style="text-align: center;">   ♦ חולקים-disputants   ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review   ^ שאלה-question   & קושיא-challenge   ! תירוץ-answer   ■ ראייה-proof   </p> <p>   < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment   O מעשה-story   ■ מיקרא-key   </p>
--

פסחים-מי שהיה		Talmud Navigator															
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג			
זה וזה טעונון הלל בעשייתו כו'.														■	<	צה:	
מאי טעמא?														^		צה:	
איבעית אימא: לילה קא ממעט, יום לא קא ממעט.														!	◇	צה:	
ואיבעית אימא: אפשר ישראל שוחטין את פסחיהן ונוטלין את לולביהן ואין אומרים הלל?														!	◇	צה:	
ונאכלין צלי וכו'.															■	<	צה:
שבת - אין, טומאה - לא.															■	◇	צה:
מתניתין דלא כרבי יהודה.															■	◇	צה:
דוחה את השבת, ואין דוחה את הטומאה.	דתניא: [ת"ק]								◆	■	■				◇	צה:	
אף דוחה את הטומאה.	רבי יהודה:								◆	■	■				◇	צה:	
מאי טעמא דתנא קמא														^		צה:	
מפני טומאה דחיתו, יחזור ויעשה בטומאה?	[תנא קמא]													!	◇	צה:	
התורה חזרה עליו לעשותו בטהרה, לא זכה - יעשה בטומאה.	ורבי יהודה:									■					◇	צה:	
פסח ראשון דוחה את השבת, פסח שני דוחה את השבת.	תנו רבנן:													■	◇	צה:	
פסח ראשון דוחה את הטומאה, פסח שני דוחה את הטומאה.														■	◇	צה:	
פסח ראשון טעון לינה, פסח שני טעון לינה.														■	◇	צה:	
דוחה את הטומאה כמאן - כרבי יהודה.														■	◇	צה:	
ולרבי יהודה טעון לינה?														ג		צה:	
מניין לפסח שני שאין טעון לינה - שנאמר (דברים טז) ופנית בבקר והלכת לאהליך, וכתיב (דברים טז) ששת ימים ואכל מצות, הגאכל לששה - טעון לינה, שאין נאכל לששה - אין טעון לינה	והא תניא: רבי יהודה:													■	ג	צה:	
תרי תנאי ואלביא דרבי יהודה.														!	◇	צה:	
הפסח שבא בטומאה לא יאכלו ממנו זבין וזבות נדות ויולדות, ואם אכלו - פטורין מכרת	[ת"ק]													◆	■	צה:	
פוטר אף על ביאת מקדש.	רבי אליעזר:													◆	■	צה:	
זבין וזבות נדות ויולדות שאכלו בפסח שבא בטומאה, יכול יהו חייבין - תלמוד לומר (ויקרא ז) כל טהור יאכל בשר, (ויקרא ז) והנפש אשר תאכל בשר מזה השלמים אשר לה וטמאתו עליו ונכרתה. נאכל לטהורים - חייבים עליו משום טמא, ושאינו נאכל לטהורין - אין טמאין חייבין עליו משום טמא.	תנו רבנן: [ת"ק]													■	◇	צה:	
יכול דחקו זבין ונכנסו לעזרה בפסח הבא בטומאה, יכול יהו חייבין - תלמוד לומר (במדבר ה) וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש. בזמן שטמאי מתים משתלחין - זבין ומצורעין משתלחין, אין טמאי מתים משתלחין - אין זבין ומצורעין משתלחין.	רבי אליעזר:													■	◇	צה:	
דחקו טמאי מתים ונכנסו להיכל בפסח הבא בטומאה, מהו? מדאישתרי טומאת עזרה - אישתרי נמי טומאת היכל, או דילמא: מאי דאישתרי - אישתרי, מאי דלא אישתרי - לא אישתרי?	בעי רב יוסף:													^	◇	צה:	
אמר קרא וישלחו מן המחנה - אפילו מקצת מחנה.	רבא:													!	◇	צה:	
אמר קרא (במדבר ה) וישלחו מן המחנה אל מחוץ למחנה תשלוחם, כל היכא דקרינן ביה אל מחוץ למחנה תשלוחם - קרינן ביה וישלחו מן המחנה.	איכא דאמרי, אמר רבא:													!	◇	צה:	
דחקו טמאי מתים ואכלו אימורי פסח הבא בטומאה, מהו? מדאישתרי טומאת בשר - אישתרי נמי טומאת אימורין, או דילמא: מאי דאישתרי - אישתרי, מאי דלא אישתרי - לא אישתרי?	בעי רב יוסף:													^	◇	צה:	
מכדי טומאת אימורין מהיכא איתרבי - מטומאת בשר, דכתיב (ויקרא ז) אשר לה' - לרבות את האימורין. כל היכא דאיתיה לטומאת בשר - איתיה לטומאת אימורין, כל היכא דליתיה לטומאת בשר - ליתיה לטומאת אימורין.	רבא:													!	◇	צה:	

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story

מקרא-key:

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
אימורי פסח מצרים היכא אקטרינהו?	בעי רבי זירא:								▲		◇	צו.	
ומאן לימא לן דלא שויסקי עבוד?	אמר ליה אבוי:								!		◇	צו.	
שלשה מזבחות היו שם, על המשקוף ועל שתי המזוזות.	ועוד, הא תנא רב יוסף:								!	■	◇	צו.	
ותו מידי אחרינא לא הוה.									!	■		צו.	
מה בין פסח מצרים לפסח דורות? פסח מצרים מקחו מבעשור, וטעון הזאה באגודת אזוב, ועל המשקוף ועל שתי המזוזות, ונאכל בחפזון בלילה אחד. ופסח דורות נוהג כל שבעה.											■	צו.	
מנא לן?											▲	צו.	
דכתיב (שמות יב) דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו - זה מקחו מבעשור, ואין פסח דורות מקחו מבעשור.											!	◇	צו.
אלא מעתה (שמות יב) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה, הכי נמי: זה טעון ביקור ארבעה ימים קודם שחיטה, ואין אחר טעון ביקור?									⚡			צו.	
מניין לתמיד שטעון ביקור ארבעה ימים קודם שחיטה - שנאמר (במדבר כח) תשמרו להקריב לי במועדו, ולהלן הוא אומר והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר, מה הלן טעון ביקור ארבעה ימים קודם שחיטה - אף כאן טעון ביקור ארבעה ימים קודם שחיטה.	והתניא, בן בג בג אומר:								⚡	■	◇	צו.	
שאני התם, דכתיב תשמרו.									!		◇	צו.	
ופסח דורות נמי, הכתיב (שמות יג) ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה, שיהו כל עבודות חדש זה כזה									⚡		◇	צו.	
אלא: ההוא הזה למעוטי פסח שני דכותיה.									!		◇	צו.	
אלא מעתה, דכתיב (שמות יב) ואכלו את הבשר בלילה הזה הכי נמי, דזה נאכל בלילה ואין אחר נאכל בלילה?									⚡		◇	צו.	
אמר קרא ועבדת את העבדה.									!		◇	צו.	
אלא הזה למה לי?									⚡		◇	צו.	
לכדרכי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא.									!		◇	צו.	
אלא מעתה דכתיב (שמות יב) וכל ערל לא יאכל בו, הכי נמי דבו אינו אוכל, אבל אוכל בפסח דורות?									⚡		◇	צו.	
אמר קרא: (שמות יג) ועבדת.									!			צו.	
אלא בו למה לי?									⚡			צו.	
בו אינו אוכל, אבל הוא אוכל במצה ומרור.									!		◇	צו.	
אלא מעתה (שמות יב) כל בן נכר לא יאכל בו, הכי נמי דבו אינו אוכל, אבל אוכל הוא פסח לדורות?									⚡		◇	צו.	
אמר קרא: ועבדת.									!			צו.	
אלא בו למה לי?									⚡			צו.	
בו המרת דת פוסלת, ואין המרת דת פוסלת בתרומה									!		◇	צו.	
ואיצטריך למכתב ערל, ואיצטריך למכתב בן נכר, דאי כתב רחמנא ערל - משום דמאיס, אבל בן נכר לא מאיס - אימא לא. צריכא, ואי אשמעינן בן נכר - משום דאין לבו לשמים, אבל ערל דלבו לשמים - אימא לא, צריכא.										■	◇	צו.	
אלא מעתה, (שמות יב) תושב ושכיר לא יאכל בו, הכי נמי דבו הוא אינו אוכל, אבל אוכל הוא בפסח דורות?									⚡		◇	צו.	
אמר קרא: ועבדת.									!			צו.	
אלא בו למה לי?									⚡			צו.	

disputants- חולקים- statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראייה-
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment
 O מעשה- story

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
בו המרת דת פוסלת, ואין המרת דת פוסלת בתרומה.												◇
אלא מעתה (שמות יב) ומלתה אתו אז יאכל בו, הכי נמי דבו אינו אוכל, אבל אוכל בפסח דורות?												◇
אמר קרא: ועבדת.												!
אלא בו למה לי?												⋈
בו מילת זכריו ועבדיו מעכבת, ואין מילת זכריו ועבדיו מעכבת בתרומה.												◇
אלא מעתה דכתיב (במדבר ט) ועצם לא ישברו בו, הכי נמי דבו אינו שובר, אבל שובר בפסח דורות?												◇
אמר קרא ועבדת.												!
אלא בו למה לי?												⋈
בו - בכשר ולא בפסול.												◇
אלא מעתה, דכתיב (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, ממנו אי אתה אוכל - אבל אתה אוכל נא בפסח דורות?												◇
אמר קרא ועבדת.												!
אלא ממנו למה לי?												⋈
לכדרבה אמר רבי יצחק.												!
ונאכל בחפזון וכל.												■
מנא לן?												^
דאמר קרא (שמות יב) ואכלתם אתו בחפזון, אותו נאכל בחפזון ואין אחר נאכל בחפזון.												◇
ופסח דורות נוהג כל שבעה וכל.												■
אמאי קאי?												^
אי לימא אפסח												!
פסח כל שבעה מי איכא?												⋈
אלא אחמין												◇
מכלל דפסח מצרים לילה אחד ותו לא?												⋈
מנין לפסח מצרים שאין חימוצו נוהג אלא יום אחד - תלמוד לומר (שמות יג) לא יאכל חמץ, וסמך ליה היום אתם יצאים	והתניא, רבי יוסי הגלילי:											◇
אלא הכי קאמר: לילה אחד, והוא הדין לפסח דורות, וחימוצו כל היום, ופסח דורות נוהג כל שבעה.												■
שמעתי שתמורת - פסח קריבה, ותמורת פסח אינה קריבה, ואין לי לפרש.	רבי יהושע:											■
אני אפרש, הפסח שנמצא קודם שחיטת הפסח - ירעה עד שיסתאב, וימכר ויביא בדמיו שלמים, וכן תמורתו, אחר שחיטת הפסח - קרב שלמים, וכן תמורתו.	רבי עקיבא:											■
ולימא: פסח קרב ופסח אינו קרב												⋈
הא קא משמע לן: דאיכא תמורת הפסח דלא קרבה.												◇
קודם שחיטה ולאחר שחיטה שנינו	איתמר, רבה:											◇

disputants- חולקים- statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראייה-
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment
 O מעשה- story

מקרא- key:

Talmud Navigator

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	כ	י	ט	ז	ח	ו	ה	ד	ג	ב	א
קודם הצות ולאחר הצות שנינו.	רבי זירא:								◆	◇		צו:
ולרבי זירא, הא קתני קודם שחיתת הפסח									◆	◇		צו:
אימא: קודם זמן שחיתת הפסח.									!	◇		צו:
כתנאי:										■		צו:
הפסח שנמצא קודם שחיתה - ירעה, לאחר שחיתה - יקרב.	[ת"ק]								◆	■	◇	צו:
קודם הצות - ירעה, לאחר הצות - יקרב.	רבי אליעזר:								◆	■	◇	צו:
אחר שחיתת הפסח יביא שלמים וכו'.											■	צו:
לא שנו אלא שנמצא אחר שחיתה, והמיר בו אחר שחיתה. אבל נמצא קודם שחיתה והמיר בו אחר שחיתה - תמורתו מכה קדושה דחוייה קא אתא, ולא קרבה.	רבה:										■	צו:
(ויקרא ג) אם כשב, מה תלמוד לומר אם כשב - לרבות תמורת הפסח אחר הפסח, שקרבה שלמים.	איתיביה אביי:										■	צו:
היכי דמי?									^	◇		צו:
אילימא שנמצא אחר שחיתה, והמיר בו אחר שחיתה									!	◇		צו:
פשיטא למה לי קרא?									◇	◇		צו:
אלא לאו - שנמצא קודם שחיתה, והמיר בו אחר שחיתה									!	◇		צו:
לא, לעולם שנמצא אחר שחיתה, והמיר בו אחר שחיתה, וקרא - אסמכתא בעלמא.										!	◇	צו:
אלא קרא למאי אתא?										◇		צו:
כשב - לרבות את הפסח לאליה, כשהוא אומר אם כשב - לרבות פסח שעברה שנתו, ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים, שטעון סמיכה, ונסכים, ותנופת חזה ושוק, וכשהוא אומר ואם עז - הפסיק הענין, לימד על העז שאין טעונה אליה.	כתנאי:								!	◇		צו:
איכא דמתני לה ארישא:											■	צו:
הפסח שנמצא קודם שחיתת הפסח ירעה עד שיסתאב, וימכר, ויביא בדמיו שלמים, וכן תמורתו.	[רישא]										■	צו:
לא שנו אלא שנמצא קודם שחיתה, והמיר בו קודם שחיתה. אבל נמצא קודם שחיתה והמיר בו אחר שחיתה - תמורתו קריבה שלמים, מאי טעמא - כי קבעה שחיתה - מידי דחוי ליה, מידי דלא חזי ליה - לא קבעה.	רבה:										■	צו:
אם כשב מה תלמוד לומר - לרבות תמורת הפסח אחר הפסח שקריבה שלמים, יכול אף לפני הפסח כן - תלמוד לומר הוא הוא קרב, ואין תמורת הפסח קריבה.	איתיביה אביי:										■	צו:
היכי דמי?									^	◇		צו:
אילימא שנמצא קודם שחיתה, והמיר בו קודם שחיתה									!	◇		צו:
פשיטא: למה לי קרא?									◇	◇		צו:
אלא לאו - שנמצא קודם שחיתה, והמיר בו אחר שחיתה.									!	◇		צו:
תיובתא דרבה תיובתא.											■	צו:
כל שבחטאת מתה - בפסח קרב שלמים, וכל שבחטאת רועה - בפסח נמי רועה.	שמואל:								◆	■	◇	צו:
אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיתה, אבל קודם שחיתה - לא.	רבי יוחנן:								◆	■	◇	צו:
וכללא הוא? והרי חטאת שעברה שנתה, דלרעהיה אולא.	מתקף לה רב יוסף:										◇	צו:

disputants-חולקים ♦ **statement-מימרא** ■
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- **central point for summary and review**
 < מובאה של פסקה קודמת- **insertion of an earlier segment**
story-מעשה O **answer-תירוץ!** ^ **challenge-קושיא** †
proof-ראיה ■

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ
חטאת שעברה שנתה רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה.	דאמר רבי שמעון בן לקיש:	ז
ואילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים		ז
כשב - לרבות את הפסח לאליה, כשהוא אומר אם כשב - לרבות את הפסח שעברה שנתו, ושלמים הבאין מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעונים סמיכה, ונסכים, ותנופת חזה ושוק, כשהוא אומר אם עז הפסיק הענין, לימד על העז שאין טעון אליה	דתניא:	ז
כי קאמר שמואל - באבודין, בדהויין לא אמר.	א"ל:	!
ואבוד מי משכחת לה? והרי אבודה בשעת הפרשה לרבנן, דלרעיה אזלא.		ז
הפריש חטאתו ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, ונמצאת הראשונה, והרי שתיהן עומדות - אחת מהן תקרב, ושניה תמות, דברי רבי.	דתנן: [רבי]	ז
אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים.	חכמים:	ז
הא קודם שנתכפרו בעלים - רועה.		ז
ואילו בפסח, היכא דאבד ונמצא אחר חצות קודם שחטיה קרב שלמים		ז
שמואל כרבי סבירא ליה		!
אבודה למיתה אזלא.	דאמר: [רבי]	!
והא כל אבודה לרבי מתה.		ז
ואילו בפסח, היכא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות - רועה		ז
קודם חצות לאו אבוד הוא		!
כדרבא.		!
אבידת לילה לאו שמה אבידה.	דאמר רבא:	!
אלא רועה לרבי היכי משכחת לה?		ז
כדרבי אושעיא		!
הפריש שתי חטאות לאחריות - מתכפר באחת מהן, ושניה תרעה.	דאמר רבי אושעיא:	!
והא אילו בפסח כי האי גוונא קרב שלמים		ז
אלא: שמואל כרבי שמעון סבירא ליה:		!
חמש חטאות מתות.	דאמר: [רבי שמעון]	!
והא רועה לרבי שמעון לית ליה כלל		ז
שמואל נמי חדא קאמר: כל שבחטאת מתה - בפסח קרב שלמים.		!
ומאי קא משמע לן		ז
לאפוקי מדרבי יוחנן		!
אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחטיה, אבל קודם שחטיה - לא.	דאמר: [רבי יוחנן]	!
אלמא שחטיה קבע, קא משמע לן חצות קבע.		!

disputants-חולקים ♦ **statement-מימרא** ■
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- **central point for summary and review**
 < מובאה של פסקה קודמת- **insertion of an earlier segment**
story-מעשה O **answer-תירוק** ^ **challenge-קושיא** †
proof-ראיה ■

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
ואילו בפסח, היכא דאבד ונמצא אחר חצות קודם שחיטה יקרב שלמים.	לישנא אחרינא:								ז		◇	צו:
שמואל כרבה סבירא ליה									!		◇	צו:
שחיטה קבע.	דאמר: [רבה]								!		◇	צו:
אין הפסח קרב שלמים אלא שנמצא אחר שחיטה, אבל קודם שחיטה לא.	והא מדקאמר רבי יוחנן עלה:								ז		◇	צו:
אלמא: שחיטה קבע.									ז			צו:
מכלל דשמואל סבר חצות קבע									ז		◇	צו:
אלא: שמואל כרבי סבירא ליה									!		◇	צו:
אבודה למיתה אזלא.	דאמר: [רבי]								!		◇	צו:
והא כל אבודין לרבי מתין, ואילו בפסח היכא דאבד קודם חצות ונמצא קודם חצות רועה									ז		◇	צו:
קודם חצות לאו אבוד הוא	קסבר: [שמואל]								!		◇	צו:
חצות קבע.	וקסבר: [שמואל]								!		◇	צו:
המפריש נקבה לפסחו, או זכר בן שתי שנים - ירעה עד שיסתאב, וימכר, ויפלו דמיו לנדבה, לשלמים.											■	צו:
המפריש פסחו ומת - לא יביאנו בנו אחריו לשם פסח, אלא לשם שלמים.											■	צו:
שמע מינה תלת - שמע מינה: בעלי חיים נדחין, ושמע מינה: דחוי מעיקרא הוי דחוי, ושמע מינה: יש דחוי בדמים.	רב הונא בריה דרב יהושע:										■	צו:
המפריש פסחו וכל.											■	צו:
המפריש את פסחו ומת, אם בנו ממונה עמו - יביאנו לשום פסח, אין בנו ממונה עמו - יביאנו לשום שלמים לשה עשר.	תנו רבנן:										■	צו:
לשה עשר - אין, לחמשה עשר - לא.											■	צו:
נדרים ונדבות אין קריבין ביום טוב.	קא סבר:										■	צו:
דמית האב אימת?											^	צו:
אילמא דמית קודם חצות											!	צו:
בנו ממונה עמו יביאנו לשום פסח? הא הלה אנינות עילויה מעיקרא											ז	צו:
אלא: דמית אחר חצות.											!	צו:
אין בנו ממונה עמו - יביאנו לשום שלמים? הא קבעתיה חצות											ז	צו:
לעולם דמית קודם חצות, ומאי יביאנו לשום פסח - לשום פסח שני.	רבה:										!	צו:
לצדין קתני מת אחר חצות, בנו ממונה עמו - יביאנו לשום פסח, מת קודם חצות, אין בנו ממונה עמו - יביאנו לשום שלמים.	אביי:										!	צו:
לעולם דמית לאחר חצות, וכגון שהיה אביו גוסס בחצות.	רב שרביא:										!	צו:
לעולם דמית לאחר חצות, ורבי שמעון היא	רב אשי:										!	צו:
אין בעלי חיים נדחין.	דאמר: [רבי שמעון]										!	צו:
כגון שהפרישו אחר חצות, ומתו בעלים אחר חצות, וקא סבר: חצות קבע.	רבינא:										!	צו:

disputants- חולקים- statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראייה-
central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת- story- מעשה- O
מקרא- key:

Talmud Navigator

פסחים-מי שהיה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ
הפסח שנתערב בזבחים - כולן ירעו עד שיסתאבו, וימכרו, ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה, ובדמי היפה שבהן ממין זה, ויפסיד המותר מביתו.		■
נתערב בכורות, רבי שמעון אומר: אם חבורת כהנים - יאכלו.	[רבי שמעון]	■
והא קא מייתי קדשים לבית הפסול		ז
רבי שמעון לטעמיה		!
מביאין קדשים לבית הפסול.	דאמר: [רבי שמעון]	! ■
אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר: ישחטו בצפון, ויאכלו כחומר שבהן.	דתנן: [רבי שמעון]	■
אין מביאין קדשים לבית הפסול.	אמרו לו: [רבנן]	■
ורבנן, היכי עבדינן?		ז
נמתין לו עד שיוממו, ויביא בהמה שמינה, ולימא: כל היכא דאיתיה לפסח - תחול עליה דהאי, ואכיל להו בתורת בכור בעל מום.	רבא:	!
חבורה שאבד פסחה, ואמרו לאחד: צא ובקש ושחטו עלינו, והלך ומצא ושחט, והם לקחו ושחטו. אם שלו נשחט ראשון - הוא אוכל משלו, והם אוכלין עמו משלו, ואם שלהן נשחט ראשון - הם אוכלין משלהן, והוא אוכל משלו. ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון, או ששחטו שניהם כאחד - הוא אוכל משלו, והם אינם אוכלין עמו, ושלחן יצא לבית השריפה, ופטורין מלעשות פסח שני.		■
אמר להן: אם אחרתי צאו ושחטו עלי, הלך ומצא ושחט, והן לקחו ושחטו, אם שלהן נשחט ראשון - הן אוכלין משלהן, והוא אוכל עמהן, ואם שלו נשחט ראשון - הוא אוכל משלו, והן אוכלין משלהם. ואם אינו ידוע איזה מהן נשחט ראשון, או ששחטו שניהם כאחד - הן אוכלין משלהן, והוא אינו אוכל עמהן, ושלו יצא לבית השריפה, ופטור מלעשות פסח שני.		■
אמר להן ואמרו לו - אוכלין כולן מן הראשון, ואם אין ידוע איזה מהן נשחט ראשון - שניהן יוצאין לבית השריפה.		■
לא אמר להן ולא אמרו לו - אין אחראין זה לזה.		■
שתי חבורות שנתערבו פסחיהן - אלו מושכין להן אחד, ואלו מושכין להן אחד. אחד מאלו בא לו אצל אלו, ואחד מאלו בא לו אצל אלו. וכך הם אומרים: אם שלנו הוא הפסח הזה - ידיך משוכות משלך ונמנית על שלנו, ואם שלך הוא הפסח הזה - דינו משוכות משלנו, ונמנינו על שלך.		■
וכן חמש חבורות של חמשה חמשה ושל עשרה עשרה - מושכין להן אחד מכל חבורה וחבורה, וכן הם אומרים.		■
שנים שנתערבו פסחיהן - זה מושך לו אחד, וזה מושך לו אחד. זה ממנה עמו אחד מן השוק, וזה ממנה עמו אחד מן השוק, זה בא אצל זה, וזה בא אצל זה. וכך הם אומרים: אם שלי הוא פסח זה - ידיך משוכות משלך, ונמנית על שלי. ואם שלך הוא פסח זה - ידי משוכות משלי, ונמנית על שלך.		■
אמר להן ואמרו לו - אוכל מן הראשון, לא אמר להן ולא אמרו לו - אינן אחראין זה לזה. מכאן אמרו חכמים: יפה שתיקה לחכמים, קל וחומר לטפשים, שנאמר (משלי יז) אויל מחריש חכם יחשב.	תנו רבנן:	■
שנים שנתערבו פסחיהם וכו'.		■
לימא מתניתין דלא כרבי יהודה		ז
(שמות יב) ואם יעטם הבית מהיות משה - מלמד שמתמעטין והולכין ובלבד שיהא אחד מבני חבורה קיים, דברי רבי יהודה	דתניא: [רבי יהודה]	■
ובלבד שלא יניחו את הפסח כמות שהוא.	רבי יוסי:	■
אפילו תימא רבי יהודה, כיון דאמר רבי יהודה: אין שוחטין את הפסח על היחיד - מעיקרא לאמנויי אחרינא בהדיה קאי, וכאחד מבני חבורה דמי.	רבי יוחנן:	!
מתניתין נמי דייקא	רב אשי:	■
וכן חמש חבורות של חמשה חמשה.	דקתני:	■
של חמשה - אין, אבל של חמשה וארבעה - לא, לאו משום דלא פייש חד מבני חבורה גביה? שמע מינה.		■
הדרן עלך מי שהיה טמא וסליקא לה פסח שני		■